

Rättshjälp

Rättshjälp gör det möjligt för människor som saknar tillräckliga ekonomiska medel att betala de kostnader som är förenade med en rättsprocess. Rättshjälpssystem finns i alla Europeiska unionens medlemsstater och omfattar såväl tvistemål som brottmål.

Anta att du har råkat i tvist med någon hemma eller utomlands och vill väcka talan mot denne eller, omvänt, att du tvingas gå i svaromål för att den andra parten väcker talan mot dig. Föreställ dig vidare en situation där du står anklagad för brott i hemlandet eller utomlands och inte har råd med rättshjälp och/eller juridisk representation i en brottmålsrättegång. I alla dessa fall är du kvalificerad att ansöka om rättshjälp.

Rätten till rättshjälp uttrycks i:

- [Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna](#) – I artikel 6.3 c i konventionen garanteras rätten till rättshjälp för tilltalade som saknar tillräckliga medel för att betala ett rättegångsbiträde, om rättvisans intresse så fordrar.
- [Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna](#) – I artikel 47 i stadgan föreskrivs att rättshjälp ska ges till personer som inte har tillräckliga medel, om denna hjälp är nödvändig för att ge dem en effektiv möjlighet att få sin sak prövad inför domstol.

Rättshjälp i tvistemål

Inhemska tvister

Rättshjälpssystem finns i alla EU:s medlemsstater. Om du har hamnat i tvist med ett företag, en yrkesutövare, en arbetsgivare eller någon annan person i **det land där du är bosatt**, och du saknar de ekonomiska medel som behövs för att kunna föra talan i domstol, kan du ansöka om rättshjälp enligt gällande nationella bestämmelser.

En jämförelse av de nationella rättshjälpssystemen visar emellertid att det finns grundläggande skillnader i filosofin bakom och organisationen och hanteringen av rättshjälpssystemen i medlemsstaterna. När det gäller filosofin bakom systemen tycks den allmänna målsättningen i vissa medlemsstater vara att göra juridiska tjänster och möjligheter till rättslig prövning generellt tillgängliga, medan rättshjälp i andra medlemsstater endast finns tillgänglig för de sämst lottade.

Om du vill läsa fördjupad information från ett visst land väljer du det landets flagga.

[ARKIVERAD WEBBPLATS](#) för det europeiska rättsliga nätverket

Tvister med anknytning till flera länder

Om du har hamnat i tvist med ett företag, en yrkesutövare, en arbetsgivare eller någon annan person i **utlandet** och du saknar de ekonomiska medel som behövs för att kunna föra talan i domstol, kan du ansöka om rättshjälp för gränsöverskridande tvister.

För att underlätta tillgången till rättshjälp i tvistemål har EU antagit ett [direktiv](#) om rättshjälp i gränsöverskridande tvister.

Direktivet innehåller bestämmelser om juridisk rådgivning i syfte att nå en uppgörelse innan rättsliga förfaranden inleds, juridiskt bistånd för att driva ett mål vid en domstol och företrädas vid domstol samt bidrag till eller befrielse från rättegångskostnaderna.

För att kunna få rättshjälp i gränsöverskridande ärenden ska du fylla i det relevanta formuläret för ansökningar om rättshjälp. Direktivet ger tillgång till två formulär: ett för ansökningar om rättshjälp och ett för översändande av ansökningar om rättshjälp.

Rättshjälp i brottmål

Medlemsstaterna har sin egen lagstiftning om rättshjälp i brottmål. Framöver kommer den europeiska e-juridikportalen att omfatta detaljerad information på detta område.

Det finns för närvarande ingen EU-lagstiftning om rättshjälp i gränsöverskridande brottmål.

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor. Vi håller på att uppdatera en del av innehållet på webbplatsen med anledning av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Senaste uppdatering: 20/01/2020